

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی تهران

بررسی کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن در بیماران اختلال هویت جنسی بعد از
عمل جراحی تغییر جنسیت در شهر تهران - سال ۱۳۹۱

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته مامایی (گرایش پزشکی قانونی)

استاد راهنما: سیده فاطمه واثق رحیم پرور

اساتید مشاور: دکتر فیروزه رئیسی و دکتر علیرضا کاهانی

استاد مشاور آمار: ناصر بحرانی

نگارش: مهدیه سادات موسوی

مهر ماه ۱۳۹۲

عنوان: بررسی کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن در بیماران اختلال هویت جنسی بعد از عمل جراحی تغییر جنسیت در شهر تهران - سال ۱۳۹۱

زمینه و هدف: ارتقاء کیفیت زندگی تلاش اساسی جوامع تلقی می شود. بیماران مبتلا به اختلال هویت جنسی نیز به دلیل وجود مسائل جنسیتی و فشارهای وارده به آنها بیشتر در معرض خطر مشکلات روانی قرار دارند که این مسئله کیفیت زندگی آنها را تحت تاثیر قرار می دهد. با توجه به اینکه اطلاعات کافی و معتبری از کیفیت زندگی این بیماران وجود ندارد، لذا این مطالعه با هدف تعیین کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن در بیماران مبتلا به اختلال هویت جنسی پس از عمل جراحی تغییر جنسیت و مقایسه آن با کیفیت زندگی زنان عادی انجام شد.

روش تحقیق: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۱ بر روی ۴۶ بیمار اختلال هویت جنسی که عمل جراحی تغییر جنسیت مرد به زن را انجام داده اند (زنان ترانس سکسوال) و حداقل یک سال از آخرین عمل جراحی مربوط به تغییر جنسیت آنها گذشته است، انجام شد. جهت مقایسه کیفیت زندگی و عوامل مرتبط با آن، ۱۸۴ نفر نیز از میان زنان عادی به عنوان گروه گواه به روش در دسترس انتخاب شدند. جهت بررسی کیفیت زندگی واحد های پژوهش، ابتدا اطلاعات فردی آنان گردآوری شد و سپس پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی (SF36) و پرسشنامه نقش جنسیتی بـم (BSRI) در هر دو گروه مورد استفاده قرار گرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS (نسخه ۱۸) و آزمون های آماری کای دو، فیشر، تی مستقل، Anova و Tukey مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: کیفیت زندگی دو گروه، تفاوت معنی داری نداشت، بعد درد جسمی در گروه زنان ترانس سکسوال به طور معنی داری بالاتر بود ($P=0.01$). کمترین و بیشترین نمره کیفیت زندگی در زنان ترانس سکسوال و زنان عادی مربوط به بعد نشاط و عملکرد جسمانی بود. مقایسه میانگین نمره کل کیفیت زندگی بر حسب عوامل دموگرافیک و نقش جنسیتی در زنان ترانس سکسوال با نقش جنسیتی، رضایت از زندگی، رضایت از روابط جنسی، حمایت دوستان، حضور بین مردم، شکایات پس از عمل معنی دار بود. همچنین در ابعاد کیفیت زندگی در زنان ترانس سکسوال با سطح تحصیلات، سابقه مراجعه به روان پزشک به دلیل مشکلات روانی، شغل و کفایت درآمد، رضایت از زندگی، رضایت از روابط جنسی، حمایت خانواده و حمایت دوستان، وضعیت شغلی پس از عمل جراحی، رضایت از عمل جراحی، چگونگی مصرف هورمون، حضور بین مردم، تعداد و کیفیت روابط جنسی پس از عمل جراحی، شکایات پس از عمل، سن تمایل به انجام جراحی و تغییر جنسیت،

قطع رابطه با دوستان سابق، وضعیت زندگی پس از عمل، مدت زمان مصرف هورمون، سن انجام جراحی و نقش جنسیتی معنی دار بود ($p < 0/05$).

نتیجه گیری: با توجه به مشخص شدن عوامل مرتبط با کیفیت زندگی زنان ترانس سکسوال انتظار می رود که مسئولین برنامه ریزی های لازم در جهت بهبود کیفیت زندگی ترانس سکسوال ها به عمل آورند.

کلمات کلیدی: کیفیت زندگی، اختلال هویت جنسی، جراحی تغییر جنسیت، نقش جنسیتی

**Tehran university of medical sciences
Faculty of nursing and midwifery**

**The survey of the quality of life and its relative factors in gender
identity disorder patients after sex reassignment surgery in
Tehran city - 1391**

Under supervision of Seyede Fatemeh Vasegh Rahimparvar

**A thesis submittd to the Graduate studies office
In partial fulfillment of the requirements for
The degree of masters in Midwifery**

By: Mahdie Sadat Mosavi

October 2013

Abstract

Title: The survey of the quality of life and its relative factors in gender identity disorder patients after sex reassignment surgery in Tehran city - 1391

Introduction: The Improvement of quality of life is considered as a major effort in many communities. Patients with gender identity disorder are at greater risk of mental health problems because of the gender problems and their pressures that can affect their quality of life issue. As there is not enough and valid information about quality of life of these patients, this study was done to determine the quality of life and its relative factors in gender identity disorder patients after sex reassignment surgery and comparison of that with quality of life in normal women.

Materials and methods: This cross - sectional study was done in 1391 on the 46 gender identity disorder patients that male to female sex reassignment surgery (Transsexual women) has been done on them with a minimum of one year after sex change operation. 184 cases of normal women were selected as controls by convenience sampling method to compare quality of life and its relative factors. The demographic information was collected for the survey of the quality of life sampling and then standardized questionnaire quality of life (SF36) and Bem Sex Role Inventory used in both groups. Analysis was performed using the SPSS (version 18) statistical software and Chi-square, Fisher, T Independent, Anova And Tukey statistical tests.

Results: No significant differences found in the quality of life of two groups .the physical pain in transsexual women was significantly higher ($P = 0.01$). The lowest and highest scores on quality of life of normal women and Transsexual women were found on the vitality and physical function. The comparison of mean total score of quality of life in terms of demographic factors and sex role was significant with this factors in transsexual women: gender role , Life satisfaction, Sexual Satisfaction, friend support, presence of the people, complications after surgery also it was significant in aspect of quality of life in transsexual women with education, referred to a psychiatrist because of a history of mental problems, jobs ,income adequacy , Life satisfaction, Sexual Satisfaction, Family support and friend support, Job Status after surgery, satisfaction of surgery, How hormones, the presence of the people, the number and quality of sexual after surgery, complications after surgery, age tend to

surgery and sex reassignment, cut ties with former friends, life situation after surgery, duration of hormone use, the age of Surgery and gender role ($p < 0.05$).

Conclusion: According to determining of quality of life of relative factors in transsexual women so it is expected to take action the necessary planning to improve the quality of life of Transsexuals.

Keywords: quality of life, gender identity disorder, sex reassignment surgery, gender role